

İklim Değişikliği ve Avrupa Birliği Yaklaşımına Genel Bakış

Yerkürenin iklimi değişiyor. Ortalama küresel sıcaklık, insan faaliyetlerinin sonucu olarak artan sera gazı emisyonları yüzünden yükseliyor. Bu gazlar güneş enerjisinin içeri girmesine izin veriyor ama ısının dışarı çıkmasını engelliyor.

Yükselen hava sıcaklıkları dünya çapında öngörülemez sonuçlar doğuruyor. Buzulların

erimesine ve deniz seviyelerinin yükselmesine sebep oluyor. Selleri ve kuraklıkları, önceleri bu olaylardan etkilenmeyen bölgelere taşıyor. Bu anormal hava koşullarının ekonomilerimiz, çevremiz, sağlığımız ve gündelik yaşamlarımız üzerindeki etkileri hızla büyüyor.

Sera gazları

Sera gazları bu isimle anılırlar çünkü tıpkı bir seranın ısıyı hapsedmesi gibi güneşten gelen ısıyı atmosfere hapsederler. En önemli sera gazı olan karbondioksitin (CO2) atmosferdeki yoğunlaşması, bugün, en aşağı 800 bin yıldır ulaştığı en yüksek seviyededir.

Tüm dünyayı kapsayan ve Kyoto Protokolü olarak bilinen anlaşma, gelişmiş ülkelerin aşağıda sıralanan yedi sera gazı emisyonunu sınırlandırmaktadır:

Karbondioksit (CO2): fosil yakıtların, ke-restelerin veya karbondan oluşan herhangi bir şeyin yanmasıyla salınır ama bitkiler veya ağaçlar tarafından da emilir;

Metan (CH4): emisyonlar doğal kaynaklardan olduğu kadar; fosil yakıt üretimi, besi hayvanı yetiştiriciliği, pirinç ekimi ve atık yönetiminin de dahil olduğu insan faaliyetleri olmak üzere geniş bir yelpazeden kaynaklanır;

Azot oksit (N2O): emisyon kaynakları gübreler, fosil yakıt yanması ve azot kullanılarak yapılan endüstriyel kimyasal üretimlerdir;

Özellikle endüstriyel üretim için dört çeşit florlu gaz üretilmiştir: hidroflorokarbon (HFCs), perfluorokarbon (PFCs), sülfür heksaflorid (SF6) ve nitrojen triflorit.

Küresel ısınmanın bazı sonuçları

> **Yükselen deniz seviyeleri**, deniz seviyesinin altında kalan adaları ve kıyı halkalarını tehdit ediyor.

> **Uç değerlerdeki hava olayları** özellikle de gelişmekte olan en fakir ülkelerdeki gıda üretimini tehlikeye atıyor.

> Geçtiğimiz on yıl içerisindeki **sıcak hava dalgaları** Avrupa'da on binlerce erken doğum vakası yaşattı.

> Su ve gıda **kıtlığı, bölgesel çatışmaları, açlığı ve mülteci akınlarını** tetikleyebiliyor.

> Kimi **bitki ve hayvan türlerinin yok olma** tehlikesi çok yüksek.

> İklim değişimine **uyum göstermemenin maliyetinin**, 2020'ye gelindiğinde bir bütün olarak Avrupa Birliği'nde yılda en az 100 milyar Euro'ya ulaşacağı tahmin ediliyor.

Televizyon, iklim değişimi yüzünden yaşanan olayların görüntülerini, dünyanın neresinde yaşandıklarına bakmaksızın evlerimize açık bir biçimde taşıyor. Doğrudan gözükmeyen sonuçlar ise iklim değişikliği yüzünden sağlık hizmetlerine ve temel altyapıya yönelen artan talep ile su benzeri doğal kaynakların kısıtlı olması nedeniyle zaman zaman artan siyasi ve güvenliğe dair gerilimlerdir. Küresel ısınma eriyen buzullarla ve kutup ayılarıyla sınırlandırılmaz. Bugünkiyle birlikte gelecek nesilleri de etkilemektedir.

Bilimin önemi

İklim değişikliği algısal bir konu olabiliyor. Kimileri yaşandığını inkar ederek, ısrarla sera gazı emisyonlarını azaltmak için politikalarda veya davranışlarımızda değişikliğe ihtiyaç duyulmadığını söyleyebilir. Bu iddia, dünyanın iklim bilimcilerinin büyük bir çoğunluğunun

Kutuplardaki buzulların erimesinden, deniz seviyesinin yükselmesinden ve yüzen buz kütlelerinin küçülmesinden küresel ısınma sorumlu tutuluyor.

ulaştığı sonucu hiçe saymaktadır: bilim adamlarının yüzde 97'si iklim değişikliğinin gerçekleştiğine ve buna; kömür, petrol ve doğal gaz gibi fosil yakıtların yakılması ve ormansızlaşma gibi sera gazlarının oluşmasına yol açan insan

Yenilenebilir enerji kaynaklarının çevreye ve ekonomiye sağladığı faydalar var.

faaliyetlerinin sebep olduğunda hemfikir. Bu sonuç, uluslararası kabul gören ve dünyanın önde gelen atmosfer bilimi uzmanlarını bir araya getiren Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (Intergovernmental Panel on Climate Change-IPCC) bilimsel değerlendirmelerinde ifade edilmiştir.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli

Birleşmiş Milletler Çevre Programı ve Dünya Meteoroloji Örgütü tarafından 1988'de kurulmuş olan IPCC, iklim değişikliği ve bunun çevreye ve sosyoekonomik koşullara yapacağı olası etkilerinin bilimsel değerlendirmesini yapan en önemli uluslararası kuruluştur. IPCC değerlendirmelerini, tüm dünyadaki bilim adamları tarafından yapılmakta olan on binlerce çalışma üzerine temellendirmektedir.

Dünya yüzeyindeki ortalama sıcaklık 1880'den bu yana küresel olarak 0.8 °C yükselmiştir ama Avrupa topraklarındaki ısınma, bunun da üzerine çıkarak 1.4°C olmuştur.

Bilimsel kanıtlar, küresel ısınmanın endüstri devrimi öncesindeki ortalama hava sıcaklığının, 2°C (veya bugünden 1.2°C daha fazla) üzerine çıkması halinde, tüm dünyada geri dönüşü olmayan ve muhtemel yıkıcı etkilerinin olacağını gösteriyor.

Kayıtlara geçmiş en sıcak 14 yılın 13'ü bu yüzyılda yaşandı. Son analizler, hükümetlerin mevcut eylemlerinin bu yüzyılın sonuna kadar yaşanacak 3°C'lik bir ısınmayı engellemeye yetmeyeceğini söylüyor. Bununla birlikte 4 ve hatta 6°C'lik ısınma ihtimalleri bile gözardı edilmiyor.

AB küresel ısınmanın 2°C'nin üstüne çıkmadan sınırlandırılması gerektiğini uzun zamandır savunmakta. Bu zorunluluk şimdi uluslararası camiada da kabul görmüş durumda. AB politikalarını bilimsel gerçekler üzerine temellendirir ve iklim değişikliğiyle mücadelede, Üye Ülkelere yönelik bağlayıcı hedefler koymak ve Emisyon Ticaret Sistemi (Emissions Trading System-ETS) gibi girişimlerle bütün dünyaya yol gösterici bir örnek oluşturduğuna inanmaktadır.

AB, ekonomik büyümesi ile sera gazı emisyonlarını başarılı bir şekilde ayırtırmaya devam ediyor. 1990-2014 yıllarında, AB'nin toplam sera gazı emisyonu (LULUCF hariç ve uluslararası havacılık dahil olmak üzere) % 23 azalırken, kombine gayri safi yurtiçi hasılası % 46 oranında büyüme göstermiştir. AB'nin, emisyonlar ve gayri safi yurtiçi hasıla arasındaki oran olarak tanımlanan sera gazı emisyonu yoğunluğu, 1990 ve 2014 yılları arasında yarı yarıya azalma göstermiştir.

Erken davranmak ekonomiyi canlandırır

Küresel ısınmanın 2°C'lik eşiği aşmasını engellemek hem teknolojik olarak uygulanabilir hem de ekonomik olarak karşılanabilir. Önlemler ne kadar erken alınırsa o kadar etkili ve düşük maliyetli olacaklar. Bu yüzden ekonomik krizlere ve hükümetlere yüklediği finansal yüklere rağmen, AB iklim eylemi politikalarını kararlılıkla sürdürmektedir. İklim ve enerji alanlarında uygulanmaya başlanan yapısal politikalar, AB'nin emisyonlarında 2005'ten beri gözlemlenen azalmaya belirgin katkı sağlamıştır. Yaşanan ekonomik krizler, 2008-12 döneminde gözlemlenen emisyon azalması etkili olmuştur.

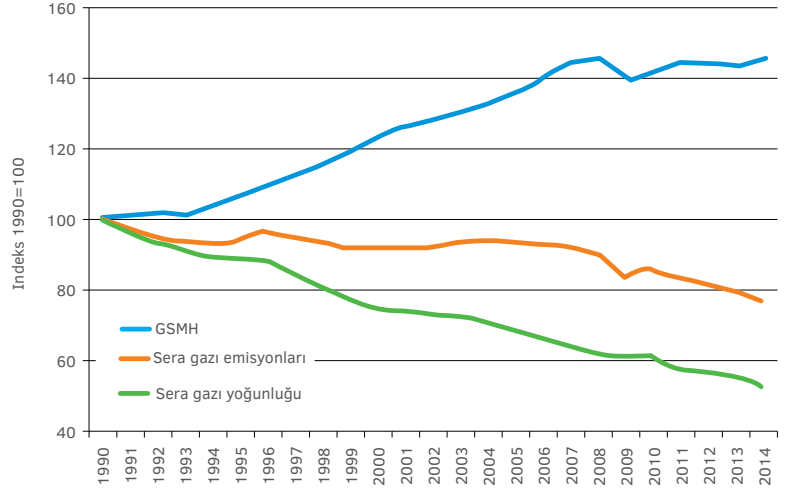
Düşük karbon ekonomisini geliştirmek için erken davranmak, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği gibi temiz enerjileri teşvik etmek yoluyla istihdamı ve büyümeyi canlandırma-ya da yardım etmektedir. Bu “yeşil ekonomi”, istihdam yaratmak için en çok umut vaat eden alanlardan biri olmakla kalmayıp aynı zamanda hem Avrupa'nın enerji güvenliğini güçlendiriyor hem de ithal edilen petrol ve gazı olan bağımlılığı azaltarak faturamızdan kısıyor.

İstihdama katkı

Çevreye duyarlı ürünler ve hizmetler sektöründe, ekonomik kriz döneminde bile çoğunlukla “yeşil iş” olarak tanımlanan hatırı sayılır büyüklükte bir iş sahası yaratılmıştır. AB'deki istihdam 2002 ile 2011 arasında 3 milyondan 4.2 milyona yükselmiştir; durgunluk yıllarındaki yüzde 20'lik oran da buna dahildir. Avrupa Komisyonu Haziran 2014'te “yeşil” sektördeki iş olanaklarının nasıl arttırılabileceğine dair bir planın ana hatlarını belirlemiştir.

Avrupa Komisyonu'nun iklim değişikliğiyle mücadelede aşağıdaki başlıkları içerir:

- > AB iklim eylemi politikaları geliştirmek ve uygulamak;
- > Uluslararası iklim müzakerelerinde AB Konseyi Başkanlığı'yla birlikte AB'yi temsil etmek;
- > AB Emisyon Ticaret Sistemini (ETS) uygulamak;
- > AB ülkelerinin, ETS dışında kalan sektörlerdeki emisyon azaltma hedefi uygulamalarını izlemek;

- > Temiz teknolojiler üzerine yapılandırılan düşük karbonlu ekonomiye geçişi teşvik etmek;
- > AB Uyum Stratejisini uygulamak yoluyla Üye Ülkelerin iklim değişikliğine uyum eylemlerini desteklemek;
- > Yüzde 20'sinin iklim eylemini desteklemeye ayrıldığı AB bütçesini yönetmek.

1990-2014 yılları aralığında GSMH, sera gazı emisyonları ve sera gazı yoğunluğu ilişkisi

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu

Uğur Mumcu Cad. No: 88,
Kat: 4, Gaziosmanpaşa 06700
Ankara / Türkiye

Telefon : (312) 459 87 00

Faks : (312) 446 67 37

e-posta : delegation-turkey@eeas.europa.eu

Avrupa Birliği
Türkiye Delegasyonu

www.avrupa.info.tr

f /EUinTurkey

t /EUDelegationTur

y /c/EUinTurkey